

RVS: overheid moet e-health aantrekkelijker maken

27 januari 2017

De RVS bood het advies donderdag 26 januari aan minister Schippers van VWS aan. In het advies schrijft de raad dat de invoering van digitaal ondersteunde zorg onder de noemer e-health in Nederland nu nog langzaam gaat. De rijksoverheid kan hier versnelling in aanbrengen door meerjarenafspraken te maken over brede toepassing van ehealth en door een 'e-health snelweg' te realiseren - waardoor data-uitwisseling makkelijker en goedkoper wordt.

Deze ambities kunnen gegoten worden in een hoofdlijnakkoord met aanbieders en inkopers van zorg, patiëntenorganisaties en zorgprofessionals. Het doel is om alle patiënten die dit willen te laten profiteren van de voordelen die e-health biedt: beheer over de eigen gegevens en eigen regie, passende dienstverlening en gerichte zorg. Bovendien kan ehealth een bijdrage leveren aan een beteugeling van de stijgende zorgkosten, aldus de raad.

Stimuleren gebruik e-health

Pauline Meurs, voorzitter van de RVS roept ook zorgaanbieders en zorgverzekeraars op in de zorginkoop tot meerjarenafspraken te komen en patiënten te verleiden en te stimuleren ehealth te gebruiken. "Wanneer patiënten eenmaal kennis hebben gemaakt met ehealth-toepassingen, ervaren zij vaak de voordelen van het gemak en de tijdwinst. Daarvan zijn goede voorbeelden voorhanden. Zo is er een initiatief waarbij hartpatiënten zelf digitaal hun dossier kunnen inzien, worden zij op afstand gemonitord en kunnen ze 24/7 per video contact opnemen met de zorgverlener. Of denk aan een digitale kinderspeelplek, waar patiënten professionals online vragen kunnen stellen en onderling ervaringen kunnen delen."

De RVS constateert dat een gebrek aan mogelijkheden voor veilige data-uitwisseling tussen de verschillende gebruikte informatiesystemen grootschalige toepassing van e-health blokkeert. Zorggegevens tussen zorgverleners zijn onderling nauwelijks uitwisselbaar, patiënten kunnen niet bij hun eigen gezondheidsgegevens en de nieuwe wereld van e-health apps kan niet communiceren met de bestaande zorg-ICT.

Deze fragmentatie en gebrek aan interoperabiliteit veroorzaken hoge kosten en irritatie over ontbrekende informatie. Om dit probleem op te lossen stelt de RVS voor dat de rijksoverheid een zogenaamde 'e-health snelweg' realiseert, door zorgaanbieders en leveranciers van informatiesystemen te verplichten om voor open koppelvlakken te zorgen, hun data kosteloos aan de patiënt beschikbaar te stellen en aan te sluiten bij vastgestelde standaarden en identificatie-eisen. Veldpartijen moeten met oplossingen komen.

"Verleen het Zorginstituut Nederland doorzettingsmacht, mochten partijen op korte termijn niet tot geschikte oplossingen komen voor burgers en patiënten", stelt Meurs. "De huidige geslotenheid van bestaande ICT-systemen mag vernieuwing in de zorg niet langer in de weg staan."

Financieel aantrekkelijk maken

Verder roept de RVS op om e-health ook financieel aantrekkelijk te maken. Hiervoor dient ruimte voor e-health gevonden worden in financieringswijzen, bijvoorbeeld door alternatieve bekostiging op uitkomsten en zo nodig tijdelijke e-health tarieven toe te staan. Nu schieten zorgaanbieders met de invoering van e-health zichzelf vaak dubbel in de voet. Vergoedingen voor zorgaanbieders zijn namelijk afgestemd op aantallen verrichtingen en uren zorg, terwijl veel e-health juist het aantal verrichtingen (zoals ziekenhuisopnames of zorgbezoeken) wil terugdringen. Hierdoor verlaagt e-health de inkomsten voor zorgaanbieders, terwijl zij wel de kosten dragen voor het invoeren ervan.